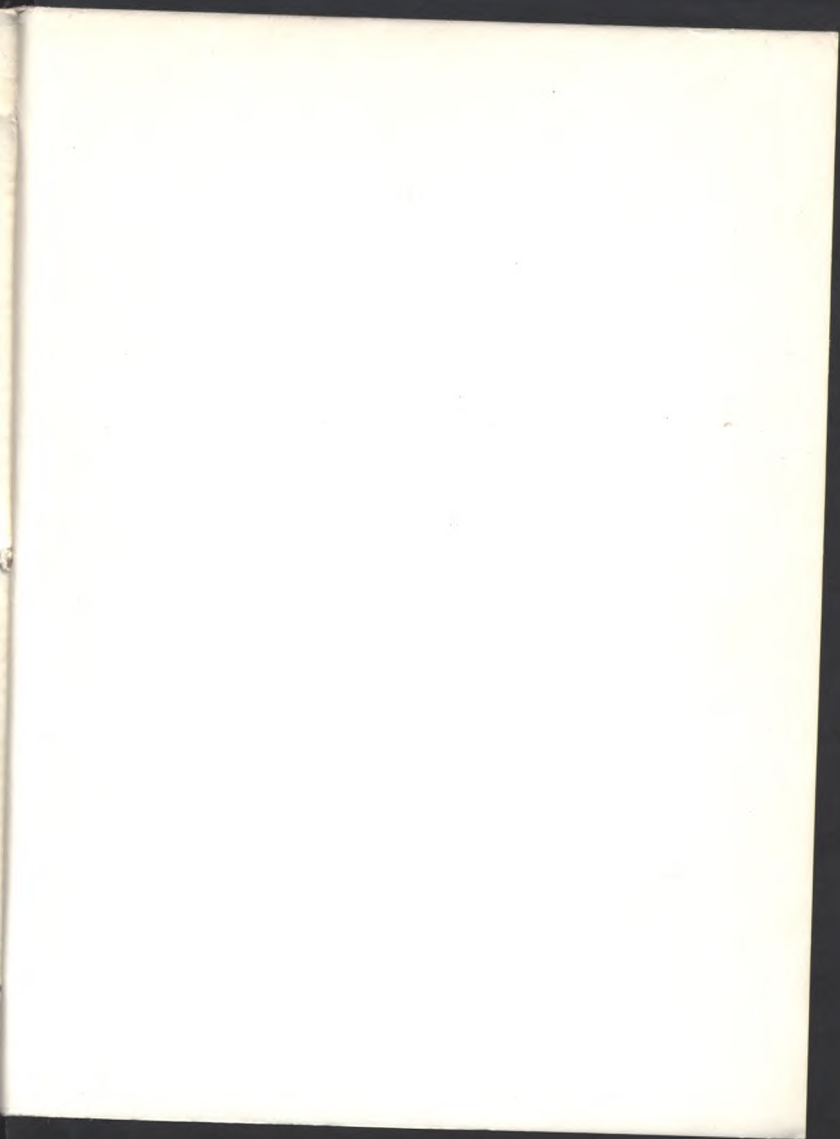

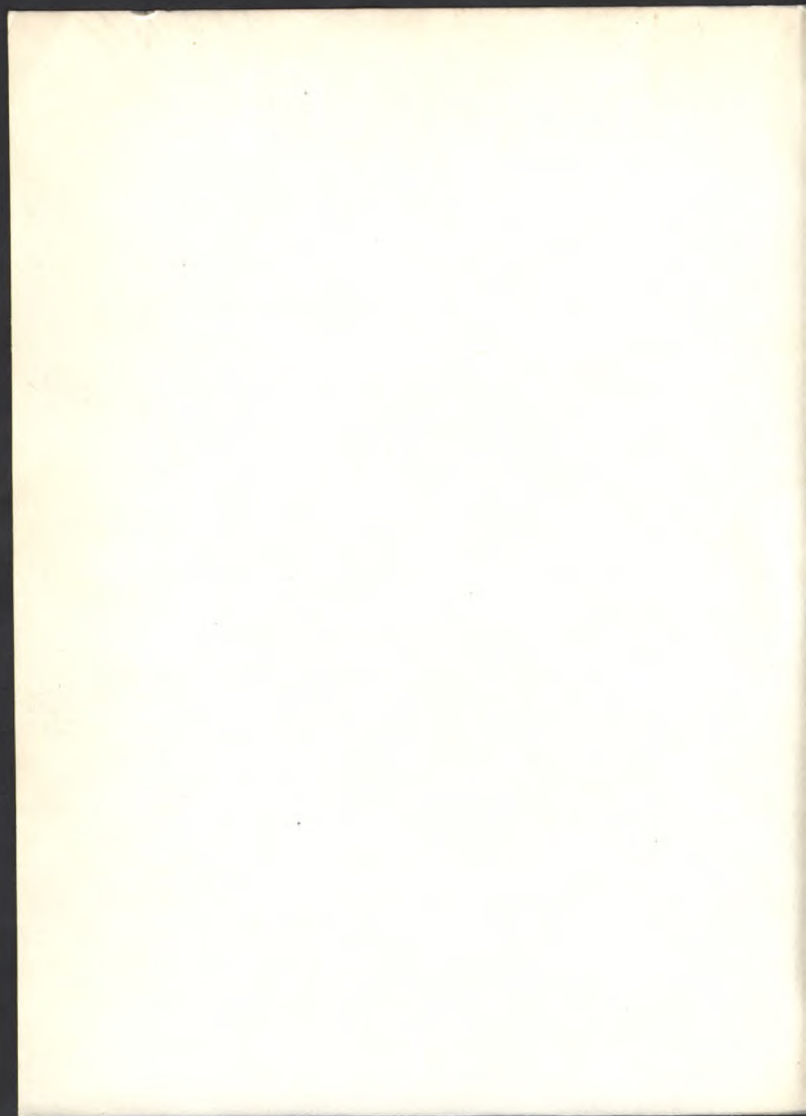
11244

237

VILÁGVADÁROSI
10
FILLER
REGÉNYEK

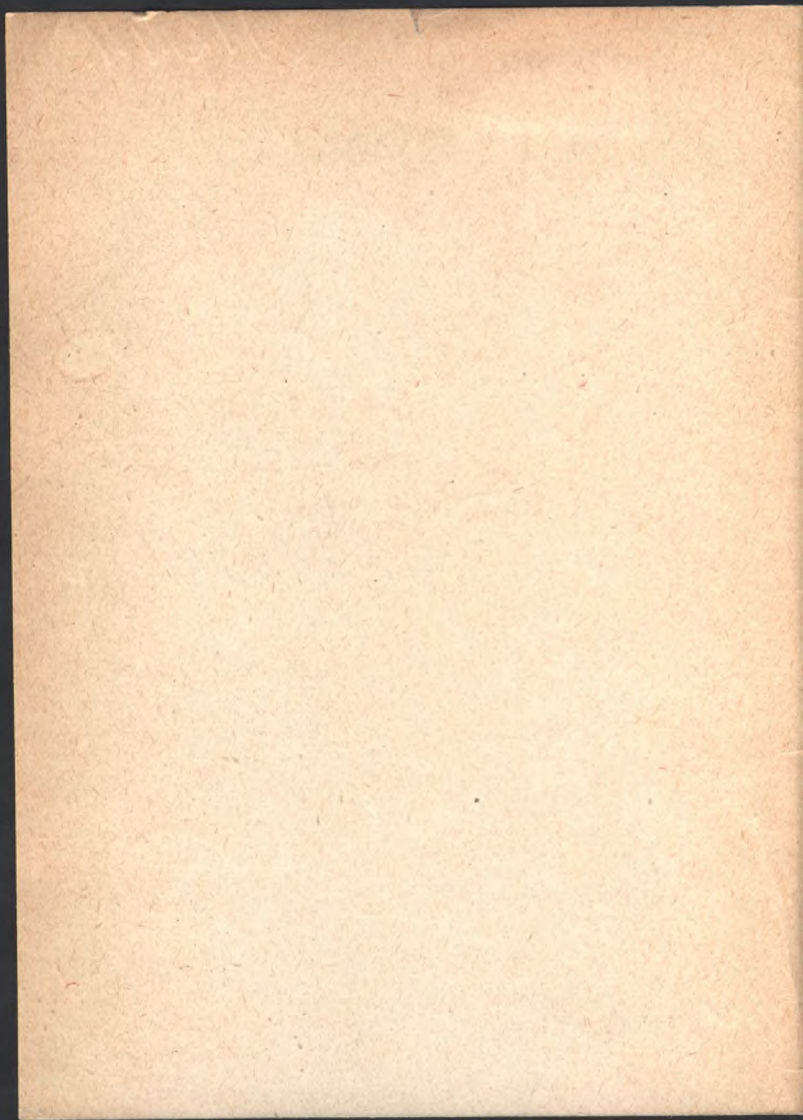
11244

Slim verembe ésik

Gosztonyi
Ádám
regénye

237. szám.

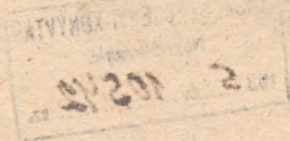

SLIM VEREMBE ESIK...

REGÉNY

IRTA

GOSZTONYI ÁDÁM

LITERARIA KIADÓVALLALAT KFT.

bc

VILÁGVÁROSI REGÉNYEK

Copyright by Világvárosi Regények.

Minden jogot fenntartunk,

A fűdelet Csizmazia Kálmán készítette.

Foto: Schuchmann.

Megjelenik hetenkint kétszer: hétfőn és pénteken.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, V., Vilmos császár ut 34. Tel. 24-7-98.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

dr. id. Kovács Dénes.

Előfizetési ár: egy évre 9,60 P, félévre 4,80 P.

Kéziratot csak a bélyeg melléklése esetén küldünk vissza.
de nem felelünk érte.

Hungária Hirlapnyomda R. T., Budapest

HETENKINT KÉT VILÁGVÁROSI REGÉNY JELENIK MEG.

1.

John Sabo, vagyis magyarul Szabó János, huszonöt éve él Amerikában. De csak most jutott eszébe, hogy önállósítja magát. Nem lesz ezután másnak a rabszolgája, hanem önálló szabóüzletet nyit. Nem valami fényes boltot a Fifth Avenuen, ahol előkelő gentlemanek csínáltatják ruháikat a legújabb divat szerint, oh, ilyesmiről Szabó János nem álmodozott. Csak egy kis boltocskáról lenne szó, mondjuk Brooklynban, a lakás közelében, ahová behoznának néhány öltönyt vasalásra, foltozásra, vagy egyéb javításra. Az ilyesmiből is meg lehet élni és még mindig jobb, mint munka nélkül lézengeni. Mert munka mostanában egyre ritkábban akadt. Ha fel is vették néha Szabó Jánost, sokkal kevesebbet keresett, mint azelőtt. Így jutott eszébe, hogy önállósítani fogja magát!

Mielőtt elment bolthelyiséget nézni, még egyszer megbeszélték a dolgot az asszonnyal.

— Olyan üzlethelyiséget vegyél ki, — mondta Szabóné — ahol hátul van egy-két szoba is. Akkor beköltözhetünk oda a bolt mögé és megtakarítjuk a házbért...

Maryt, a lányukat nem vonták bele a megbeszélésbe. Pedig Mary már nagy lány volt, elvégezte az iskoláit, sőt a kereskedelmi tanfolyamot is, ahol gyorsírást és „touch“ rendszer szerinti gépirást tanult, amit magyarul vakírásnak neveznek. Mindez azonban nem volt elég ahhoz, hogy Mary állást kapjon. Pedig szorgalmas lány volt. Most is ott ült a hátsó szobában és gyakorolta magát a gyorsírásban. Háttha azért nem kapott állást eddig, mert nem elég sebes a keze a gyorsírásban...?

Szabóné ezalatt további instrukciókkal látta el az urát.

— Igyekezz lealkudni a bérből, amennyit csak lehet. Manapság már nem az a világ járja, mint tíz évvel ezelőtt, amikor először akartad önállósítani magad. Akkor még nem lehetett beszélni a háziurakkal, most azonban már ők is leszálltak a lóról és engednek a házbérből, csak hogy lakót fogjanak...

Szabó Jánosnak már zúgott a feje, mikor végre elindult alkalmas üzlethelyiséget keresni. Egész nap járkált és csak késő este felé került haza.

— Well, találtál valamit John? — kérdezte Szabóné.

Szabó János arca fénylett a jól végzett munka diadalmas érzésétől.

— Találtam bizony. Sőt, már ki is vettem...

— Kivetted? — kérdezte némileg ijedten az asszony.

— Ki hát, — felelte mentegetődzve John —

kénytelen voltam nagyobb előleget adni, mert a háziúr azt mondta, hogy egy másik ember is ki akarja venni, ugyancsak szabóüzlet céljaira és minden pillanatban jöhet...

— Ez csak trükk volt! — felelte aggodalmasan Szabóné. — A háziúr csak azért mondta ezt, hogy beugrasson. Hol van az a hely?

— Itt van Brooklynban, a 13-ik Avenuen, közel a 80-ik utcához.

— És lakás is van hozzá?

— Igen, szoba is van hozzá — felelte John Sabo, de a hangja kissé bizonytalanul rezgett.

— Elmegyek és megnézem — jelentette ki az asszony.

— Nem most, majd holnap reggel. Nappal többet látni... — csendesítette feleségét a kis szabó. Látszott rajta, hogy nem nyugodt a lelkiismerete és fél attól, hogy a felesége sok hibát fog találni. Ahhoz pedig nagy energia kell, hogy kibeszélje belőle. Legokosabb lesz aludni rá egyet...

Leleküdtek.

Szabóné nyugtalanul forgolódott az ágyban.

— Milyen lakás van a bolthoz? — szólalt meg a sötétben.

— Majd meglátod holnap, — felelte John Sabo — aludjunk...

Mrs. Szabó hallgatott egy ideig, de aztán újra megszólalt. Ügylátszik, nem akart ma éjjel aludni.

— Miből fogjuk berendezni az üzletet?

— Hát a háromszáz dollárból, ami van.

— De akkor nem marad egy centünk sem...

— Az igaz — hagvta rá John Sabo, aki úgy látszik, már beletörődött abba, hogy az éjszaka nem fog sokat aludni.

Hosszú tanakodás következett: hogy fogják az üzletet berendezni, ez mibe kerül... az mibe kerül...?

Mrs. Szabó a végén nagyot sóhajtott.

— Látod, apus... ha meglenne még az életbiztosításod!... Arra most kapnánk kölcsönt...

Ez az életbiztosítás gyakran merült fel, amikor pénzről volt szó, ami úgyszólván mindig kevésnek bizonyult. Az életbiztosítás kérdése fájó seb volt a Szabó házaspár életében. Házasságuk elején ugyanis Szabó János életbiztosítást kötött, utóbb azonban, két válságos esztendőn keresztül nem tudta fizetni és az életbiztosítás elveszett. Szó volt ugyan egyszer róla, hogy felujtják, levél is ment az életbiztosító társasághoz, de az igazgatóság újabb orvosi vizsgálatot rendelt el, aminek az eredménye az lett, hogy John Sabot elutasították.

John Sabo akkor nagyon felháborodott ezen.

— Én a huszároknál szolgáltam, — mondta büszkén, mert szeretett erre az óhazai emlékre hivatkozni — ha huszárnak beváltam, akkor a biztosító intézetnek is jó lehetek...

Ezt mondva, kidüllesztette a mellét, ami meglehetősen mutatós volt. Nem nagyon látszott már ezekben az években, hogy John Sabo valaha huszár volt. Vékony, alig néhány szálból álló bajuszát csupaszra borotváltatta, a hom-

loka barázdás volt, halvány arcában pedig tompán fénylett egy bánatos szempár. A szemhéja vörös volt, valószínűleg a sok varrástól és úgy nézett maga elé, mintha mindig meg lenne ijedve valamitől...

Nehéz lett volna elképzelni, hogy nézhetett ki John Sabo valaha a huszár-mundérban. Ha fiatalabb is volt még akkor, aligha lehetett valami lóra termett. Azt persze senkinek sem árulta el John Sabo, hogy csak a sorozási írnok tévedése folytán került a huszárokhoz és rövidesen kiszuperálták, illetve áttették a gyalogsághoz. Életének erről a fordulatáról mindössze azt mesélte John Sabo az új hazában:

— Megrúgott a ló... azért helyeztek át.

Ebben lehetett is valami igazság. Talán a lórúgás volt az oka annak a titokzatos hibának, amit a biztosító társaság orvosa talált Johnban. És ezek a ravasz biztosító társaságok úgy összejátszanak, hogy ha az egyik felfedez valami hibát az emberben, mindjárt értesíti a másik társaságot és sehol sem veszik fel többé. Szabó János életbiztosítását tehát nem újították meg és hiába fordult más társasághoz azután, sehol sem fogadták el...

— Ha meglenne az életbiztosításod, apus...
— sőhajtotta Szabóné.

— De nincs meg, — felelte kissé mérgesen Szabó János — ne beszéljünk arról most, ami nincs... Arról beszéljünk, ami lesz...

Mary, a lányuk, most sem vett részt a tanácskozásban. Nem aludt velük egy szobában, ott

volt az ágya a másik szobában, ahol a gyorsírást szokta gyakorolni. De most nem gyakorlatozott, nem is aludt — egyáltalában nem volt a szobájában.

A lapos háztetőn ült és a holdat nézte...

Mary nem egyedül nézte a holdat. Kereskedelmi tanfolyamot végzett és sokkal praktikusabb lány volt, semhogy egyedül ábrándozzék. Azonkívül csinos lány is volt, szőke haja a legújabb divat szerint volt hullámosítva s így igazán furcsa lett volna, ha nem akadt volna a közelben egy fiú, aki szerelmes lett volna bele.

Ezt a szerepet George töltötte be, aki képzett autómechanikus volt és valamikor jó állása volt a Willys-Overland gyárban. George jó fizetést kapott, amíg be nem csukták a gyárat. Azóta nem sikerült munkához jutnia, de ez nem akadályozta meg abban, hogy szerelmes legyen Marybe. Nagy, erős kezében tartotta a lány törékeny kis kezét és úgy szorította, mintha sose akarná elengedni.

Hallgatva bámulták a holdat, amely most elbújt egy felhő mögé.

Mary és George, mintha csak ezt várták volna, hirtelen összefonódtak. Az ajkuk egymásra talált a sötétben...

A lapos háztetőn nem volt rajtuk kívül senki. A kis egyemeletes házban, mely részben téglából, részben fából és stukkaturából épült, mindössze négy család lakott, csupa munkásember, akik korán lefeküdtek. Nem kellett félni attól, hogy háborgatják őket, senki se jött utánuk a

bádogajton, mely a háztetőre vezetett, ahol legalább jó levegő volt. A többi háztetőn keresztül frissen nyargalt ide a szél a távoli tengerből felől s az éjszaka titokzatos, friss illatát hozta magával.

— George — sóhajtotta a lány.

— Mary — sóhajtotta a fiú.

2.

— John — csapta össze a kezét Mrs. Szabó — hogy tehetnél ilyesmit? Hogy vehetted ki ezt az üzlethelyiséget?

Kétségbeesve nézett körül a boltban.

— Hol a szoba, amiről beszéltél?

— Itt van — felelte John és a háttérbe menve, kinyitott egy vasajtót. Az ajtó fölött egy szellőztető nyílás volt, melyet retesszel lehetett elzárni. Úgy látszik, azért kellett ez a nyílás, mert semmiféle más szellőztető alkalmatosság nem volt a szobában. Még ablak sem.

— De hiszen ez nem szoba, — kiáltotta kétségbeesetten Mrs. Szabó — ez csak valami nagy kamra...

— Menj be, nézd meg legalább — bízta a férje.

— Mért menjek be? Mit nézjek rajta? — sórángozott az asszony.

— A falak vashálóból vannak... — mondta Szabó János, mint aki dicsérni próbálja a portékáját.

— Mit beszélsz? — csodálkozott az asszony.

— A falak vasból vannak — erősködött Szabó János.

Kiderült, hogy igaza van. A kis szoba falai valóban vasból voltak, minthogy a helyiség azelőtt egy szücsé volt, aki páncélkamrának használta a hátsó helyiséget, ahol szőrmebundákat raktározott el nyárára. Talán a páncélfalak tetszetek meg annyira Szabó Jánosnak, hogy meggondolatlanul kivette a boltot. A királyoknak aranyból vannak a szobáik, mért ne lehetne a szegény embernek legalább vasból...

Mrs. Szabó azonban nem talált semmi nagy-szerűt a páncélkamrán.

— Nem érünk vele semmit, — mondta csüg-gedten — ebben az egy szobában nem húzód-hatunk meg valamennyien. Még ha csak ketten volnánk, nem mondom. De itt van Mary is, aki már nagy lány... Most két helyen fizethetünk házbért! Ezért is, meg a lakásért is...

Most Mary is jelen volt, ő is beavatkozott a tárgyalásba.

— Ha én férjhez mennék — jelentette ki — nem volna szükség a lakásra. Apus itt lakhatna anyussal...

— Kihez akarsz férjhez menni? — kérdezte szigorúan Szabó János. Ha a lánya boldogságáról volt szó, képes volt szigorú is lenni.

— Georgehoz — mondta Mary egyszerűen.

— Nagyon szeretik egymást — szólt közbe Mrs. Szabo, aki viszont rögtön ellágyult, ha a lánya boldogságáról volt szó.

Szabó János elszomorodott.

— Hiszen nincs miből élnetek! Te nem tudsz állást kapni, Georgenak pedig már hónapok óta nincs munkája. És ki tudja, mikor fog kapni...!

— Georgenak az a terve, — mondta Mary — hogy egy autójavítóműhelyt nyitna. Nem itt, New Yorkban, hanem valahol vidéken, ahol ismerős, például Pennsylvániában, ahol olcsóbban lehetne megcsinálni. Abból szépen megélnénk, sőt, ha jól mene, kis vagyont is lehetne gyűjteni...

— Ford is így kezdte — szólt közbe pártolólag Mrs. Szabó — és mennyi pénzt csinált azóta...!

— Csakhogy azt az autójavítóműhelyt nem lehet pénz nélkül megnyitni — mondotta a papa.

— Azért nyitná George vidéken — vitatkozott Mary — ott olcsóbb. Meg lehetne csinálni ezer dollárból!

— Ezer dollárból! — sóhajtott fel Szabó János, aki épp az imént számította ki, hogy mire a szabóüzletet beréndezi, egy centje sem fog maradni. A Hoffmann-féle vasalógépet, ami nélkül Amerikában szabóüzletet nem lehet elképzelni, már csak részletre tudja megvenni. És miből fogja fizetni a részleteket? Miből fogja fizetni a következő elsején a házbért? És miből fognak közben megélni?

— Attól félek, kislányom, — mondta szomorúan Szabó János — hogyha te akkor fogsz férjhez menni, amikor én ezer dollárt tudok neked adni, akkor soká kell várnod!

— Látod, John, — szólalt meg Mrs. Szabó — ha most meglenne az életbiztosításod, felvehetnénk rá szép kis pénzt. Mary férjhez mehetne, mi pedig hazamehetnénk Magyarországra. Vethetnénk egy kis házat, földet...

Szabó János valami mérgeset akart mondani, olyasmit, hogy „ne beszéljünk arról, ami nincs“, amit ilyenkor szokott válaszolni. De most nem mondta.

Csak lehajtotta a fejét, mintha nagyon nehéz volna és fárasztaná, hogy folyton felfelé kell tartani. Vagy csak azért hajtotta le, hogy ne lássék a szeme, amelyet egyszerre fényes nedvesség lepett el?

— Ha még egyszer hazakerülök, — mondta halkán — amikor leszálok a vonatról... le fogok térdelni... és megcsókolom a földet...

3.

Szabó János azonban nem váltotta be az ígéretét. Sajnos, még arra sem volt remény, hogy valaha egyáltalában beválthatja-e. A biztosítás hiányában nemcsak az ezer dollár nem volt megszerezhető, ami Mary boldogságához kellett volna, hanem még a hajójegyre valója sem volt meg Szabó Jánosnak. Mit, hajójegyek! Hát a házbér nem elég gond?

Az első hónapban úgy látszott, hogy össze se fog gyűlni a házbér. De aztán mégis csak kiteremtődött valahogy. A 13-ik Avenue és a 80-ik utca

sarka, ügylátszik, mégsem volt egészen rossz hely egy szabóüzlet számára. A boltocska bejárata fölött frissen ragyogtak a címfestő betűi:

John Sabo, Taylor.

Az első nap senki sem jött be az üzletbe. De a második nap már bejött egy ember, valami olasz.

— Öltönyt szeretnék vasaltatni — mondta taliánosan ejtve ki az angol szavakat.

— Yes, sir — felelte John Sabo készséggel.

Átvette a ruhadarabot és már igazította is be a Hoffmann-féle vasalógépbe. Oh, hiszen tudott ő azzal bánni, vasalógépen dolgozott azelőtt is, csak nem éppen a sajátján. (Az övé az, ha a részletek még nincsenek is kifizetvel)

Betette a ruhát a vasalógép kemény párnái közé, amelyekből gombnyomásra gőz szállt fel s a gőzprésből néhány másodperc múlva párologva került elő a kivasalt ruha.

Szabó János elővette a kézivasalót is, de azzal már csak a kabát gallérját simította ki, még a hajlásokat, amiket a gép nem tudott olyan szépen megcsinálni.

Aztán nyújtotta vissza a kivasalt öltönyt.

— Tessék! Ötven cent...

Lám, Szabó János már megkeresett fél dollárt!

Délután is akadt munka, egy ruhát hoztak, ami új bélést kívánt. Aztán újabb igazítani való ruhadarabok futottak be... Szóval, lassanként megindult a kis üzlet, összekerült a hónap vé-

gére valahogy a házbér. Persze, vigyázni kellett minden centre. De Mrs. Szabó annyit takarékoskodott már az életben, hogy valóságos művésze volt a takarékoságnak.

A következő hónapban azonban újabb nehézségek támadtak.

Egy szép napon ugyanis egy sűrű szemöldökű, keményarcú fiatalember lépett az üzletbe. Jól szabott ruha feszült rajta, mely karcsún símult a derekához, úgyhogy John Sabo szívében színes remények éledtek fel, amikor meglátta.

— Ez nem javítást hozott. Ez biztosan egy új ruhát akar csináltatni...

Egy szempillantással mindjárt fel is mérte a fiatalember alakját. A karcsú derékkal szemben szokatlanul széles vállai voltak, amelyekről látszott, hogy nincsenek kitömve. Bizony, ott a vatta helyett izmok voltak. Olyan izmai lehettek, mint egy gorillának.

— Slim vagyok — mondta a fiatalember kurtán, a szája szögletéből — a Szabók Védszövetségétől jöttem...

— Sose hallottam róla — csodálkozott Szabó János.

— Mert eddig nem létezett, — felelte Slim — de most megalakult. Ajánlom, hogy maga is lépjen be tagnak. Öt dollárt fog fizetni egy hétre!

— Öt dollárt minden héten? — szörnyűködött el John Szabó.

— Csak öt dollárt — mondta Slim és keményen nézett Johnra. — Ha nagyobb volna a mű-

helye, tizet kellene fizetnie. De így csak ötöt számítunk.

— Dehát mi hasznom van ebből nekem a... a... hogy is hívják ezt az egyletet?

— A Szabók Védszövetsége. Az lesz a haszna, hogy később felemelheti az árakat. Ötven cent helyett ezentúl hetvenöt centet számíthat majd egy vasalásért. Persze csak akkor, ha az összes broklyni szabókat beszerveztük. Ez a jövő zenéje. De addig is védelmet kap tőlünk.

— Védelmet? Ki ellen? Nem bánt engem senki...

— Nézze — mondta Slim nyugodtan, de határozottan, mint aki unja a fölösleges szószaporítást — ne beszéljünk sokat. Higye el, sokkal egészségesebb lesz, ha rögtön csatlakozik...

Szabó János letette a tűt maga mellé és felállt. A szemében harci fény lobbant fel, mintha a régi huszárvér éledt volna fel benne.

— Hogy érti azt, hogy egészségesebb lesz? És ha nem csatlakozom...?

A 75-ik utcában is van egy szabó, aki ezt kérdezte. Őt is kapacitálni kellett. És most beteg, szegény!

— Mi baja?

Slim őszinte sajnálkozással mondta:

— Megbetegedett a napokban. Légnyomást kapott attól a bombától, ami az üzlete előtt felrobbant!

Szabó János érezte, hogy hidegség fut át a hátán. A szeméből kialudt a harci fény és kissé halványan kérdezte:

— És ... ki csinálja ezt a Szövetséget? Ki az elnök?

— Big Bill! Ne mondja, hogy még nem halott róla. Teljes nevén Big Bill Toregrosso. Elhiszi most már, hogy egészségesebb lesz, ha belép tagnak a Védszövetségbe? Saját érdekéről van szó...

— Persze, persze — motyogta Szabó János és kihalászott a fiókból öt dollárt. Átnyújtotta Slimnek, aki nyugtakönyvet vett elő.

— Tökéletes védelmet fog kapni tőlünk, — jelentette ki erőlyesen — csak az a fontos, hogy a tagdíjakat pontosan fizesse...

4.

— Nos, mi a mai eredmény? — kérdezte Big Bill Toregrosso.

— Tizenkét új tag lépett be és ötvenhét régi tag fizetett — mondta Slim.

— Jól van — bólintott a Nagy Főnök. Az irodájában ült és kövér testét egy mély fotelben pihentette. A szájában ott volt az elmaradhatatlan szivar, amelyet azonban Big Bill sohasem szívott végig. Csak forgatta a szájában, rágte a végét s a szivar állandóan vándorolt a szája egyik csücskétől a másikig.

Sorba fogadta az embereit. Slim után jött egy másik, aki szintén elég jó eredményről számolt be.

Big Bill jókedvűen fújta a füstöt a levegőbe.

Megy az üzlet! Egész jó ötlet volt ez: a szabókat beszervezni...

Big Bill néhány évvel ezelőtt még csak alkoholcsempészetrel foglalkozott. Akkoriban ez volt a legjövedelmezőbb üzlet Amerikában, mert virágzott a prohibicio. A prohibicio azonban megszűnt és azóta az állam maga szedi — nagy adók formájában — az alkohol után a hasznot.

— Tisztességtelen konkurrencia — mondta Big Bill, de azért nem esett kétségbe. Ő már a prohibicio alatt rájött ugyanis, hogy ennek a konjunktúrának egyszer vége lesz és éles előrelátással más üzletágakra terjesztette ki a figyelmét.

Elhatározta, hogy megszervezi a fehérnemű-tisztítókat. Elküldte a mosodákba a gangsztereit, akik rábeszéltek a tulajdonost, hogy lépjen be a Mosodások Védszövetségébe. Hiszen nem olyan nagy dolog az a heti öt dollár, ami bőven megtérül, ha felemelik az árakat. Persze, nem ment a rábeszélés mindenütt símán. De Big Bill gondoskodott nyomós érvekről.

Így például megtörtént néhányszor, hogy a fehérneműt szállító autókat feltartóztatták és az árút savval öntötték le. A sok szépen kitisztított fehérnemű mind tönkrement, a tulajdonosok kártérítést követeltek és a mosodáknak meg kellett fizetni. Mit tehetett a rendőrség!? A tetteseknek hült helyük volt. Némelyik mosodás idegbajt kapott az izgalomtól, mikor az esetek megisméltődtek.

Így aztán a mosodatulajdonosok belátták,

hogy valóban sokkal egészségesebb dolog csatlakozni és pontosan tizenkettenként a tagdíjakat.

A kampány sikerült. Big Bill hat hónap múlva már ötezer mosodától szedett be hetenként huszonötezer dollárt, ami politikai súlyát is erősítette. Bill Toregrosso ugyanis ekkor már résztvett a politikában is. Nem lépett fel sem képviselőnek, sem városatyának, bár megtehetné volna, de ez számára nagyon alacsony állás lett volna. Ő a háttérben maradt és megelégedett az-
zal, hogy szerényen „Nagy Főnöknek” nevez-
ték. A városi kormányzat sok tagja neki köszön-
hette a megválasztását, mert Big Bill, ha egy je-
löltet támogatott, nem kímélte sem a pénzt, sem
az erőszakot.

Big Bill olyan befolyásra tett szert, hogy nem kellett félnie semmitől. Ekkor határozta el, hogy új üzletágra terjeszti ki tevékenységét.

— Szervezkedésben van az erő — jelentette ki hangosan.

— És a pénz — gondolta magában.

Azzal hozzáfogott a Szabók Védszövetségének megszervezéséhez.

Ime, úgy látszott, hogy ez is sikerült. Alig volt már szabó, aki ne látta volna be, hogy üdvös do-
log, ha csatlakozik a Szabók Védszövetségéhez...

— A kocsimat — mondta Big Bill elégedetten a napi jelentések meghallgatása után.

A titkár, egy piperkőcösen öltözött, sovány, fe-
kete fiatalember, a telefonhoz lépett és a garázst
hívta.

— A főnök a kocsiját kéri!

Big Bill eldobta a szivart, amelyet már félig elragott és egy másik vastag szivart vett elő az íróasztalon levő dobozból. Rágyujtott, beleharapott, rágni kezdte, aztán a fogashoz lépett a fejébe igazította széleskarimájú szürke kalapját és kezébe fogta vastag nádbotját. (Azért hordta ezt a botot, mert egyszer egy képesujságban látta, hogy Londonban a gentlemanek ilvent viselnek.)

Odafordult a titkárhoz.

— Rendben van a ruhám?

A sovány, piperkőcösen öltözött titkár végignézte gazdáját, odalépett hozzá, megigazította a kabátját, aztán szakértően mondta:

— Minden rendben van. Csak azt hiszem, jobban állna ehhez a ruhához a galambszürke mellény...

Ő volt itt Big Bill tanyáján elegancia tekintetében a legfelsőbb tanácsadó.

— Add ide a galambszürke mellényt — mondta Big Bill.

Felvette a mellényt, lehúzogatta a pocakján, aztán körülnézett. A titkár követte a pillantását, majd kisietett a másik szobába és visszatért egy gardéniával, amit Big Bill a gomblyukába tűzött.

— Ugy! Most már mehet Vivianhoz... — mondta bizalmaskodó mosollyal.

— Honnan tudod, hogy Vivianhoz megyek?

— Mert ha a főnök virágot tűz a gomblyukába, akkor nőtársaságba megy, ezidőszerint pedig Vivian jelenti a nőtársaságot...

Big Bill nem haragudott meg a titkár bizalmaskodásáért. Mindenki tudta róla, hogy nem veli meg a női nemet és tetszett neki, ha nőhódítónak tartották. A színházi világban aratta a legtöbb sikerét. A producerek gyakran fordultak hozzá pár ezer dollár kölcsönért, mikor rosszul ment a darab. Köztudomású volt, hogy Big Billre mindig lehet számítani, különösen, ha van a darab női szereplői között valaki, aki megnyerte a tetszését...

Ezidőszerint Vivian Grace volt soron, egy fekete-hajú szépség, aki Earl Carrol egyik revűjében tűnt fel. Vivian most egy elegáns apartamentben lakott Big Bill jóvoltából...

Big Bill két ujjával búcsút intett a titkárnak, beszállt a liftbe és adott egy szivart a liftes fiúnak. Mikor a kapu elé ért, már ott állt a kocsija, egy sötétkék limousine, amin minden ragyogott. Még a kerekek küllői is kromiummal voltak bevonva...

Az autó kormánykerekénél egyenruhás soffőr ült.

A soffőr csak ránézett a gardéniára és már tudta, hová kell hajtani. Big Bill mindössze azt az utasítást adta:

— Próbáld meg, oda tudsz-e érni tíz perc alatt...?

A soffőr rálépett az indítóra és pár másodperc múlva már a megengedett sebesség duplájával robogott.

Az Ocean Parkwayn száguldott a kocsi. A forgalmi rendőr utánuk nézett, de úgy látszik,

megismerte a kocsiban Big Billt, mert nem szólt semmit. Csak a fejét csóválta meg. Ilyen időben mégsem illenék úgy száguldani...

Ekkor ugyanis már szemezett az eső és az Ocean Parkway burkolata ilyenkor meglehetősen csúszós. Nem kell más, mint hogy a vezető hirtelen rálépjen a fékre ahhoz, hogy a csúszós gumikerekek bajt csináljanak. Ilyenkor nem áll meg a kocsi, hanem a lendület erejétől megfordul önmaga körül és hozzávágódik a legközelebbi autóhoz, fához vagy házhoz!

— Még kitöri a nyakát, — gondolta magában aggódva a rendőr, aki nem egyszer vett fel „kölcönöket“ Big Bill pénztárából.

De Big Bill nem törte ki a nyakát. Mindössze az történt, hogy mikor a soffőr letért az Ocean Parkwayról és befordult egy mellékutcába, majdnem elütött egy fiatal lányt. A soffőr nem fékezett, mert tudta, hogy abból a síkos úton még nagyobb baj származhatik. Oldalt kormányozta a kocsit, úgyhogy a lány nem került a kocsi alá. Csak nagyot sikoltott és elterült az úton.

A soffőr tovább akart hajtani, de Big Bill rákiáltott:

— Állj!

Nem volt könnyű megállani, de végül sikerült.

Kiszállt a kocsiból és odament a lánvhoz. Az tapogatta magát és próbálkozott felállni. Big Bill lehajolt hozzá, a dereka alá nyult és felsegítette. Egy remegő, fiatal lánytest melegét

érezte a karjai között és egy ijedt szempárt látott, mely bátran küzködött a könnyekkel.

— Fáj valamije? Tud járni...

A lány pár lépést tett.

— Tudok... Azt hiszem, semmi bajom nem történt. Csak megijedtem, mikor a kocsi hirtelen elrohant mellettem és elcsúsztam...

— Jöjjön be a sarki patikába és nézzük meg mégis, hátha valami baja történt...

Hallgatva mentek a patika felé. Útközben Big Bill megkérdezte.

— Hogy hívják, kislány?

— Mary — felelte a lány

5.

Szabó Mary nyugodtan túrte, hogy a gyógyszerész alkohollal dörzsölje a homlokát és hogy néhány fölösleges tapaszt ragasszon a karjára, ahol horzsolások voltak.

Aztán hozzálátott saját maga a fontosabb igazításokhoz. Megigazította a ruháját, púdert, ajkpirosítót, rúzszt szedett elő a retiküljéből és néhány perc múlva Big Bill az előbbeni ijedt gyermek helyett egy csinos, szőke lányt látott maga előtt.

Big Bill egyszerre nem találta sürgősnek, hogy Vivianhoz menjen. A tíz percből, ami alatt oda akart érni, már úgyis húsz perc lett, de ez Big Bill számára nem volt többé fontos. Maga sem tudta, hogy mért tetszik neki a lány? Nem volt

olyan ragyogó, mint azok a Broadway-szépségek, akik Big Bill női társaságához tartoztak, de talán éppen azért tetszett neki. Mary egy új típus volt; az egyszerű, tiszta házilány...

Ha más lány lett volna Mary helyén, akkor Big Billnek sok pénzébe került volna ez az érdeklődés. Először is minden amerikai lánynak, akinek egy csepp érzéke van az anyagiak iránt, az lett volna az első dolga, hogy kártérítést követeljen a balesetért. De Mary örült annak, hogy semmi baja sem történt. Meg aztán sietett is, mert éppen George-al volt találkája, amiről máris elkésett. Tehát nem akarta tölteni az időt, sőt az sem érdekelte, hogy a férfi gazdagnak látszik.

— Hova megy most? Haza? — kérdezte Big Bill.

— Igen — felelte Mary, amint kilépett a gyógyszerértárból.

— Ha megengedi, elviszem a kocsimon.

— Köszönöm szépen, de... nem szükséges — vonakodott Mary, aki arra gondolt, hogy George nagyot nézne, ha egy limousine-on érkeznék a randevúra.

Big Bill azonban nem sokat törődött Mary vonakodásával. Hozzá volt szokva, hogy engedelmeskedjenek neki. Megfogta a lány karját és egy határozott mozdulattal besegítette a kocsiába.

— Hol lakik?

— Nem akarom, hogy hazavigyen — mondta Mary.

Big Bill nagyot nézett.

- Miért nem akarja elárulni a címét?

— Mert abban az utcában, ahol lakunk, csupa szegény ember van. Ha egy ilyen autón, mint a magáé, odamegyünk, a szomszédok mind kicsődülnének és megindulna a pletyka. Hiába magyaráznám el nekik, hogy mi történt, nem hinnék el, egészen mást gondolnának...

Big Bill hallgatott egy percre. Gondolkozott. Az jutott eszébe, hogy jobb, ha nem faggatja tovább a lányt. Van más mód is, hogy találkozzék vele.

— Mivel foglalkozik maga? — kérdezte Marytól.

— Szeretnék valami irodában dolgozni. De eddig nem kaptam állást.

— Szerzek én magának állást.

— Igazán? — kiáltott fel Mary örömmel — tudok gépirást, gyorsírást...

— Rendben van. Jöjjön fel hozzám, az irodába... itt a névjegyem.

Átnyújtotta a névjegyét, amelyen mindössze ez állt:

„Bill Toregrosso.“

Big Bill ceruzával ráírta a címet.

Mary megnézte a névjegyet. A név ismerősnek tűnt fel előtte, mintha már hallott volna róla, vagy olvasta volna az ujságban, de nem jutott semmi az eszébe róla. Nem is törte rajta a fejét, hanem megkérdezte:

— Milyen irodája van, Mr. Toregrosso?

— Nevezzen csak Billnek, Mary — mosoly-

gott Big Bill, vagy főnöknek, ahogy az ismerőseim hívnak... Hm, hogy milyen irodám van?

Tetszett neki, hogy a lány annyira ártatlan és hogy nem tudja, kicsoda ő!

— Olyan szervezési iroda... Vállalkozó vagyok!

Mary megelégedett ezzel a válasszal.

— Mikor jelentkezzem?

Big Bill legjobban szeretne volna azt mondani, hogy ma este. Vágyódva nézett végig a lány karcsú alakján. Az egyszerű kis selyemblúz egy fiatal test édes körvonalait engedte sejtetni...

— Szívesen elcserélném Viviannal — gondolta magában Big Bill.

Hangosan viszont mindössze annyit mondott.

— Jöjjön el holnap délelőtt. Vagy nem, inkább délután, a késő délutáni órákban. Nagyon jó állást fog kapni...

— Előre is köszönöm, — mondta Mary, a retiküljébe csúsztatva a névjegyet — akkor én itt most leszálok...

— Mért? Itt lakik?

— Igen, a közelben. Nem akarom, hogy tovább legyen a kocsival...

Bill Toregrossó egy percig arra gondolt, hogy követni fogja a lányt. De aztán lemondott erről a tervről. A lány talán észrevenné és megijedne. Nem szabad a madarat elriasztani. Nincs is értelme, hiszen holnap úgyis eljön hozzá a jó állás reményében...

Megállította a kocsit és Mary leszállt. Kedves mosollyal intett vissza az autóban ülő Billnek,

aztán befordult a legközelebbi utcasarkon. Sietve ment végig az utcán, hogy a másik utcán lefelé haladva, odaérkezzék ahhoz a sarokhoz, ahol George már bizonyára türelmetlenül vár rá.

George valóban idegesen sétált fel és alá. Mary általában pontos volt azelőtt. Látnivaló, hogy valami történt vele. Az arca kipirult, nemcsak a sietéstől, hanem az örömtől is és a szeme csillogott.

— Mi történt? — kérdezte George — miért késtél el?

— Nagyszerű ujság van! — lelkesedett Mary — képzeld, állást fogok kapni.

— Hol? Hogyan?

Mary előszedte a retiküljéből a névjegyet és mutatta.

George arca elsötétült. Ő ismerte a nevet, halott már Big Billről.

— Hogy kerültél össze vele?

Mary elmondta, mi történt.

— Az állás csak csalétek, — mondta George komoran — bizonyára megtetszettél neki és kivetette rád a hálóját.

— Egész rendes embernek látszott, — mondta Mary kissé sértődötten — nagyon komolyan beszélt velem...

— Nézd Mary, — kezdte George magyarázni — te nem ismered az embereket! Ezek lelketlen gazemberek, akik ha el akarnak érni valamit, nem riadnak vissza semmitől. Tudja a nevedet és a címedet?

— Nem — felelte Mary megszeppenve.

— Akkor legjobb lesz, ha soha nem nézel többé feléje. Nem fogsz felmenni hozzá sem holnap, sem holnapután. Nem engedem, hogy elmenj...

6.

Szabó János éppen egy nadrágot helyezett a Hoffmann-féle vasalógép gőzölgő párnái közé, amikor nyílt az ajtó. Szabó odanézett és rosszkedvűen vette ki a nadrágot a vasalógépből: Slim lépett az üzletbe.

— Mi ujság? — kérdezte Slim.

— Rosszul megy az üzlet — mondta a kis szabó — és mi ujságot hozott maga?

— Jó ujságot, — felelte Slim — a központi bizottság bevásárolta magát a Védszövetség törzstagjai közé...

— Ajjaj! — hördült fel Szabó János — több tagdíjat kell fizetnem?

Slim bólintott.

— Maga egész értelmes ember, John. Valóban, a központi bizottság felemelte a maga illetékét heti tíz dollárra...

— De hiszen ötöt is alig tudok fizetni. Most nyár van és alig jön be valami munka.

— Sajnálom, — felelte Slim — most még elfogadom az öt dollárt, de a jövő héttől kezdve tízet kell fizetnie...

Szabó káromkodni szeretett volna, de nem mert. Slim mindig nagyon szigorúan beszélt vele és látszott rajta, hogy nem ismeri a tréfát. A go-

rombaságnak legfeljebb az volna a következménye, hogy Slim esetleg orron ütné, ahogy megtette nemrégiben a szomszéd utcában egy szabóval. Annak fel is volt dagadva az arca három napig, mert szemtelenkedett Slimmel...

Szabó János sóhajlva kihúzta a fiókot, benyult és elővett öt dollárt.

— Tessékl

Slim meg sem köszönte, csak biccentett a fejével.

— Jól van. Viszontlátásra a jövő héten. Good bye!

John szomorúan ment a varrógéphez és befűzött egy cérnát a tűbe.

— Csak legalább jobban menne az üzlet, — sóhajtott — hogy ne kellene folyton törnöm a fejemet, hogyan kaparom össze a házbért...

Este olyan savanyú arccal ment haza, hogy Mrs. Szabó azonnal észrevette rajta, hogy valami történt. Szabó János azonban nem akart beszélni, csak a vacsora végeztével — hosszas faggatás után — árulta el, hogy mi bántja.

Mary felállt az asztal mellől és behozta a másik szobából a retiküljét.

— Azt hiszem, mégis elmegyek állásba... — jelentette ki.

— Miféle állásba?

— Kaphatnék állást egy irodában, de George azt mondja, hogy ne fogadjam el! Rossz véleménye van a tulajdonosról.

— Meg van az a fiú örülve? — kiáltott fel Mrs. Szabó. — A mai világban örüljön az ember, ha

bármiféle munka akad. Hogy jutottál ehhez az álláshoz...

Mary elmesélte, hogy mi történt. Mikor azt a részt mesélte, hogy az autó majdnem elgázolta, Szabó János meg a felesége egyszerre halott-sápadtak lettek. De Mary gyorsan átesett ezen a részen és megnyugtatta a szüleit, hogy semmi baja sem történt, csak elcsúszott a síkos kövezen, ahogy félre akart ugrani. Aztán elmondta, hogy a kocsiban ülő gentleman elvitte egy darabon az autóján, majd felszólította, hogy jelentkezék másnap az irodájában.

Mary azután megmutatta a névjegyet az apjának.

Csodálatosképpen a névjegy ugyanolyan hatást gyakorolt a papára, mint George-ra. Szabó János elsápadt és aggódva kérdezte:

— Tudja, hogy ki vagy? Megmondtad neki a címedet?

— Nem.

— Hálistennek, — sóhajtott Szabó János megkönnyebbülve — mert akkor nem lenne nyugtód tőle többé. Ha ez az ember akar valamit, akkor keresztül is viszi. Így azonban nyugodt lehetsz, csak vigyázz, hogy ne kerülj az útjába többé. Arról persze szó sem lehet, hogy felmenj hozzá... Még ha sohasem lesz állásod, akkor sem engedem, hogy Big Bill közelébe kerülj...!

Más ember talán nem így járt volna el Szabó János helyében. Más ember talán még örült is volna a fordulatnak, szerencsének tartotta volna,

hogy Bill Toregrosszal közelebbi kapcsolatba kerül, ami anyagilag sokat lendített volna a helyzetén. Bizonyos, hogy Mary kedvéért Big Bill valószínűleg elengedte volna a heti tíz dollárt, de Szabó János nem kért ebből a kegyből.

— Inkább fizetem a tíz dollárt, — mondta Szabó János — mint hogy a lányom is ezeknek a gazembereknek a karmai közé kerüljön...

Mary azonban elszomorodott, hogy nem lesz állása. Azért szeretett volna annyira irodába járni, dolgozni, mert azt remélte, hogy így hamarabb bekövetkezik az az idő, amikor George elveheti feleségül. Ha csak heti húsz dollárt kap és azt minden héten félreteszi, akkor már egy év alatt meglenne az ezer dollár, aminek segítségével George berendezhetne egy kis autójavító-műhelyt...

Most azonban, miután kiderült, hogy az ismeretlen jótevő nem más, mint Big Bill, Mary álma szétfoszlott. Megint olyan reménytelennek látszott a jövő...

Mary szemébe könnyek lopództak, amiket hiába igyekezett visszatartani. Mrs. Szabó odament a lányához és vigasztalva símogatta a haját.

— Türelem, kislányom...

— Nem tudok tovább várni, mama... Ha ebben az évben sem lehetek George felesége, akkor inkább felmegyek a Woolworth Building ötvenedik emeletére és leugrok onnan...

— Ne beszélj csacsiságokat... hogy gondolhatsz ilyesmikre!

De Mary még nagyobb bolondságokra is gondolt. Például arra, hogy elszökik hazulról. Felkérdezkedik az országúton a Kalifornia felé menő autókra és elmegy Hollywoodba statisztának, ami még szomorúbb neme az öngyilkosságnak, mert majdnem egyértelmű az éhhalállal.

Szabóné, mintha csak olvasna a lánya gondolataiban, riadtan ölelte magához.

— Ne gondolj semmi ostobaságra, kislányom. Csak legalább meglenne apádnak az életbiztosítása... De azért ne sírj... Majd meglátod, hogy rendbejön minden...

7.

De nem jött rendbe semmi. Hónapok múltak el, a nyárból ősz lett, tél, aztán újra tavasz, de a Szabó-család életében semmi változás nem történt. Hacsak azt nem lehet változásnak nevezni, hogy az ujságok közlései szerint a gazdasági válság elmélyült Amerikában, amit Szabó János annyiban érzett, hogy egyre keservesebben tudta csak elseje felé a házbért összekaparni.

A lakás házbérét kifizette, az könnyebben ment, mert az volt a kisebbik tétel. Azóta ugyanis Szabóék kisebb lakásba költözködtek. A bolt házbére azonban még mindig ötven dollár volt havonként és a háziúr nem akart engedni. Szabó János nem mehetett el a boltból, részint, mert szerződése volt, részint, mert félt, hogy akkor nem tud új üzletet nyitni és nem lesz miből megélni. Már ötödike volt és a háziúr

már jelentkezett egyszer a pénzért. Sikerült rábírni, hogy várjon még néhány napot. De most már ötödike van és minden nap betoppanhat... A fiókban pedig az ötven dollár helyett mindössze tíz dollár szomorkodik...

Ezért van az, hogy Szabó János mostanában mindig összerezzen, ha nyílik az üzlet ajtaja.

Most is megrebben a szeme, pedig nincs ok az ijedelemre. Nem a háziúr jön be, csak — Slim. Új ruhában van a csirkefogó, elegánsan szabott új ruhában, amely a deréknál pompásan feszül a testre. A vállai is szélesek, általában pompásan fest a ruha, csak hátul áll el a kabát kissé, aminek az az oka, hogy Slim a nadrágja hátsó zsebében revolvért tart és ez nyomja ki hátul a kabátot. Ettől függetlenül azonban látszik a ruha szövetén és szabásán, hogy valami drága szabó csinálhatta; az sincs kizárva, hogy a Fifth Avenue valamelyik szabóműhelyében készült. Bizony, Slimnek eddig még az sem jutott eszébe, hogy egyszer Szabó Jánosnál csináltatta volna a ruháját. Bár talán jobb is, hogy nem jutott ilyesmi eszébe! Biztos nem fizetett volna érte semmit, hanem ingyen kívánta volna el a munkát! Most az egyszer azonban hiába jött el ide!...

Szabó János nem is engedte szóhoz jutni Slimet, hanem rögtön megszólalt.

— Sajnos, nincs pénzem, nem tudok fizetni. Legyen szíves, jőjjön el a jövő héten!

— Tíz dollárt kapok — felelte Slim ridegen.

— De mondom, hogy nincs pénzem. Még a

házbért sem tudtam kifizetni, pedig az előbbrevaló.

Slim azonban nem fordult meg és nem távozott el, mint ahogy Szabó János várta. Az arcán makacs elhatározottság látszott. Ügylátszik, csak azon gondolkodott, hogy próbálja-e meg szép szóval elintézni az ügyet, vagy pedig nyúljon erősebb eszközökhöz? Végre is a szép szó mellett döntött.

— Nézze, — mondta szigorúan — már a múlt héten sem fizetett. Tehát most tulajdonképpen húsz dollár járna. A multkori tíz dollárt is én fizettem be maga helyett...

Ez ugyan hazugság volt, de Slim ezt nagyszerű érvnek gondolta.

— Azt hiszi, hogy a főnök elfogad olyan hülye mentségeket, amiket maga talál ki, hogy nincs pénze...?

Szabó János is igyekezett szépen beszélni.

— Értse meg, hogy igazat mondok. Ha nem fizetek házbért, kidobnak innen. Ötven dollárt kell fizetni és még nem bírtam eddig összehozni. Még csak tíz dollárom van a házbérhez, de sejtmem sincs, honnan veszek még negyvenet.

— Ahá! — kiáltott fel diadalmasan Slim — na lássa, hogy hazudott! Mégis van tíz dollárja! Nem bánom, elfogadom a húsz helyett... A hátralékot majd fizeti a jövő héten!

Szabó János nem is tudott szóhoz jutni a felháborodástól. Kinyitotta a száját, hogy mondjon valamit, de nem jött ki hang a torkán. Attól ugyanis, amit a következő pillanatban látott,

szinte földbegyökeredett a lába és csak hápogni tudott:

— Ne... ne...

Az történt, hogy Slim néhány hosszú lépéssel a műhely hátsó részébe ment, ahol a kamrába nyúló vasajtó közelében a kis asztalka állt, aminek a fiókjában Szabó János a pénzét tartogatta.

Slim, úgylátszik, többször megfigyelte, hogy John innen veszi elő a pénzt. Most hát habozás nélkül lépett oda, kihúzta a fiókot és szó nélkül kivette belőle a tíz dollárt.

Szabó Jánosnak most végre megjött a hangja. Igaz, hogy rekedten, elváltozva tört ki a torkából, de a felháborodás erőt öntött bele.

— Ne bántsa, — kiáltotta és még ritkás bajsza is remegett az izgalomtól — tegye vissza azt a pénzt!...

— Hogyne, — vigyorodott el Slim — majd még hozzá is teszek! Itt egy nyugta érte...

Szabó János azonban nem nyult a nyugta után. A keze a kis kézivasalót fogta. Irtózatosszerűség szorította össze a torkát. Maga sem tudta, hogy mit csinál. Úgy érezte, hogy álmában történik vele az, ami történik. Vörös foltok jelentek meg a szeme előtt és még csak eszébe sem jutott, hogy Slimnél revolver van. Felemelte a vasalót és Slim felé hajította...

Nagy csattanás hallatszott.

A vasaló a lapjával érte Slim fejét. Slim felordított...

Szabó János látta, hogy Slim önkéntelenül a

hátsó zsebéhez kap. De a revolverét nem tudta előrántani. Az ordítás is elhalt az ajkán, megtántorodott és nekiesett a vasajtónak, mely a páncélkamrába nyílt. Az ajtó kitárult a neki-zuhanó test súlyától, Slim bevágódott a hátsó szobába és végigzuhant a padlón.

Az ordításból rövid hörgés lett, aztán ez is elhallgatott. Slim arca fehér lett, a szeme le volt hunyva és a fejéből keskeny, piros csík szivárgott ki.

Szabó János dermedten nézte, mintha nem tudná felfogni hirtelenében, hogy mi történt. Csak aztán szaladt végig agyán a borzalmas gondolat és futott le jéghideg ijedtséggel a szívére.

— Meghalt! Megöltem!

Dideregve állt a test fölött. Aztán az ajtó felé nézett.

— Jaj, ha most bejönne valaki! Itt érne tetten a hulla mellett!

Nem is gondolkozott, ösztönszerűen érezte, hogy a holttestet el kell rejtenie. Rá kellene zárni a kamra ajtaját...

De nem megy. Slim hullája nincs egészen a páncélszobában, a lába a küszöbön nyugszik. Beljebb kellene vonszolni...

Szabó János lehajolt Slimhez és próbálta megmozdítani. Nem tudta. Úgy tünt fel előtte, hogy a halott ember szinte hozzá van tapadva a padlóhoz. A vállánál fogta meg, aztán a hóna alatt és minden erejét megfeszítve, igyekezett beljebb húzni a nehéz testet. Végre sikerült. Slim hul-

lája most már egészen bent volt a hátsó kis helyiségben.

Szabó János borzadó szemmel látta, hogy Slim mellett ott fekszik a földön a tíz dollár, amit kivett a fiókból.

Szabó letérdelt Slim teste mellé és felemelte a tízdollárost.

Kitámolygott a kamrából, visszadobta a pénzt a fiókba, aztán megtörölte a karjával verejtékező homlokát. Véletlenül a tükörbe esett a pillantása.

Elrémült attól, amit ott látott. Az arca halott-halvány volt, csak a homloka volt piros — a vértől.

Honnan, honnan lett ilyen véres? Először nem értette a dolgot, aztán rájött. Persze, amikor Slim testét húzta be a kamrába, akkor lett a kabátja ujja véres, mert véletlenül hozzáért Slim fejéhez. Most pedig, hogy a karjával megtörölte a homlokát, összevérezte a saját arcát is.

A vízvezetékhez lépett és lázasan kezdett mosakodni. Először a fejét mosta meg, az arcát, aztán a kabátjáról kezdte a vért letisztogatni. Jaj, de nehezen megy. De most mégis lassan eltűnnek a vérfoltok...

Hirtelen összerezsent.

Látta, hogy az utcáról bejön valaki, már ott áll a boltajtóban.

Szabó János önkéntelenül a kamra felé nézett és rémülten vette észre, hogy az ajtaja nyitva van. Odaugrott, becsapta az ajtót, villámgyorsan bezárta és kihúzta a kulcsot.

Most nézett csak a belépőre. A háziúr volt. A házbérért jött.

— Jónapot — rebegte Szabó János.

A hangján lehetett valami különös, vagy a tekintetében volt olyan rémület, hogy a háziúr egy percig csodálkozva nézett rá. Aztán elmosolyodott.

— Na, na, — mondta aztán szelíden — nem kell azért megijedni tőlem. Nem vagyok én olyan emberevő...

— Még nem tudtam... összeszedni... a házbért... — dadogta Szabó János.

A háziúr most már jókedvében volt. Úgy látszik, meghatotta ennek a kis embernek az ijedtsége.

— Sejtettem, hogy nem tud fizetni, — mondta derülten — hiszen az embernek csak magára kell nézni, hogy kitalálja...

De azért nem ment el és az arca is elkomorodott.

Egy pillanatnyi csönd után újra megszólalt.

— Semmi pénze nincs? — kérdezte szigorúan.

Szabó Jánosnak ekkor eszébe jutott a tíz dollár, amit az előbb vett ki Slim görcsös ujjai közül. Lassan odalépett a kis asztalhoz, kihúzta a fiókot és belenézett. Ekkor már a háziúr is ott állt mellette. Ő is belenézett a fiókba és észrevette benne az árván meghúzódó bankjegyet.

— Mit beszél! — Hiszen magának van itt pénz!

— Tíz dollár — rebegte Szabó János bágyadtan.

A háziúr kivette a tízdollárosát.

— All right — mondta két ujja között fogva a pénzt — a hátralékért majd pár nap múlva eljövök...

Ki akarta tenni a bankjegyet, de megállt a keze a levegőben.

— Hű, de piszkos ez a pénz! Mi ez a vörös folt rajta?

Szabó Jánosnak elakadt a lélegzet a torkában. Úgy érezte, hogy forog körülötte az egész szoba. Eddig álomnak tetszett mindaz a szörnyűség, ami az utolsó percekben történt vele. Most egyszerre valósággá vált! Most fedezik fel a bűnét...

Hogy magyarázza meg, hogy a bankjegyen vérfolt van?

Tétován nézett körül. A szeme a szabásasztalra tévedt, a cérnákra, a krétára, az ollóra, a tűkre...

Az agyában kétségbeejtő gyorsasággal cikkázta át a gondolatok. Nem szabad beismernie semmit!

— Egy tűvel... az előbb... véletlenül... megsúrtam az ujjam!

— Hát mért nem használ gyűszűt! — mosolyodott el a háziúr — micsoda ügyetlen szabó maga! Nem csoda, hogy nem tudja megkeresni a házbért... Na, csak igyekezzék, hogy a jövő hétre meglegyen...

Zsebredugta a tíz dollárt és kiment a boltból.

— Hétfőn eljövök újra — kiáltotta vissza az ajtóból.

— Mi van ezzel a Slimmel? Nem jött még hű?
— kérdezte Big Bill.

— Nem tudom, — felelte a piperkőcösen öltözött, feketehajú titkár — nem láttuk ma délután.

— Csak nincs valami baja?

— Dehogyan. Délelőtt kiment inkasszállat mint rendesen.

— Telefonálni kellene a lakására.

— Igenis — mondta a titkár.

Pár perc múlva visszajött.

— Nincs otthon. Nem ment haza.

— Akkor már itt kellene lennie. Pedig nem szokott a pénzzel elcsavarogni. Éppen ma!

Big Bill elgondolkozva rágta a szivarját.

— Egy heti kollekció van nála. Mintegy ötezer dollár...

— Talán moziba ment Viviannal — jegyezte meg konfidensül a titkár.

— Viviannal? — mordult fel Big Bill. A szája nyitva maradt a meglepetéstől, a szivar is majdnem kiesett belőle — hogy jut eszedbe ilyesmi? Megörültél?

Big Bill arcát hirtelen pirosság futotta el, amely előntötte a homlokát és szemmeláthatólag szaladt fel egész a hajáig, ahogy a higany szalad fel a hőmérőben. Magas vérnyomása volt és rettentő dühbe tudott gurulni, ha egy fájó ponton érintették. A hiúság pedig a legfájóbb

pontja volt Big Billnek! Hogy valaki az ő nőjére merjen gondolni!

A titkár is megszeppent, amikor meglátta a főnök arcán végigfutó pirosságot.

— Csak onnan gondoltam, hogy egyszer láttam őket a Rialtoban együtt! Azt hittem, hogy a főnök tudja...

— Mikor volt ez? — kérdezte Big Bill. Az arcából most már eltűnt a pirosság, csak a szemében bujkált valami komor sötétség.

— Hat hónappal ezelőtt...

— Marha! — mondta Big Bill — akkor még semmi közöm nem volt Vivianhoz!

A feketehajú titkár tudta ezt. Szándékosan tévesztette el a dátumot, mert tudta, mit jelent az a komor sötétség a főnök szemében. És elvégre Slim derék fiú, kár volna érte...

Big Bill valamivel derültebben nézett maga elé. De még mindig gondolkozott.

— Mégis lehet valami abban, amit mondtál. Slim ott veszi a nőt, ahol találja. Vivian sem utálja az olyan fiúkat, mint Slim. Talán most is együtt vannak... Add ide a telefónt!

A titkár behozta a másik szobából a telefónt. Big Bill akkorra azonban már mást gondolt.

— Szamárság volna Viviant felhívni. Ha Slim ott van nála, úgyis letagadná. De talán nincsenek is otthon. Talán Slimnek az az ostoba gondolata támadt, hogy ellóg az egész heti kollektíóval és magával viszi Viviant is... Egyszer, amikor ki akartam rúgni, azzal fenyegetődzött, hogy a csikágói bandához csatlakozik...

Big Bill maga elé meredve gondolkozott, aminek az lett a vége, hogy a pirosság megint felzaladt az arcán és felordított:

— A kocsimat!

Most nem vett galambszürke mellényt, nem tűzött gardéniát a gomblyukába, sőt még a szürke kalapját sem tette a fejére. Kalap nélkül sietett ki a folyosóra, ugrott a liftbe és türelmetlenül nézett szét a kapu előtt.

A sötétkék autó épp most kanyarodott oda.

— Vivianhoz — kiáltotta oda a sofförnek — amilyen gyorsan csak tudsz!

Az autó zúgva rohant végig a széles avenue-kön. Most nem telt bele több tíz percnél és már ott voltak. Big Bill felrohant a lakásba, félrelökte a néger szobalányt és benyomult a szobába.

Vivian ott feküdt a pamlagon, kimonóban volt és csokoládés bonbonokat csipegetett egy dobozból. Fekete haja fürtösen omlott szét egy világosszínű selyempárnán. Kiváncos volt, de ezt Big Bill most nem vette észre. Dultan nézett szét a lakásban, amely tökéletes rendben volt.

— Miért jöttél? — kérdezte Vivian.

— Mikor láttad Slimet?

— Mikor is?... Nem láttam már hónapok óta.

Big Bill megkönnyebbülten egyenesedett ki.

— Őt keresem.

Már indult is kifelé az ajtón.

— Nem maradsz itt? — kérdezte Vivian.

— Nem, — fordult vissza Big Bill — de estére eljövök...

A ház előtt beült a kocsiba.

— Vissza — mondta a soffőrnek.

Felsietett az irodába.

— Nem jött meg Slim azóta?

— Nem — felelt a titkár.

Big Bill megcsóválta a fejét.

— Akkor, úgy látszik, az a gondolata támadt, hogy egyedül lóg meg a heti kollekcióval. De lehet, hogy még itt van a városban. Küldd el az embereket, hogy keressék meg.

A titkár kifelé indult, hogy tovább adja az utasítást. Big Bill utána szólt:

— Várj! Add ide a listát, hogy hová kellett ma Slimnek menni inkasszálni? Magam is nyomozni fogok utána...

9

Szabó János egy széken ült a boltban. Fáradtan ült ott, lelógó karral, ahogy lerogyott a székre, mikor a háziúr kiment...

Üveges szemekkel bámult maga elé. Olyan volt e pillanatban ő maga is, mint egy hulla, amelynek véletlenül nyitva maradt a szeme. Az egyik hulla bent volt a kamrában, a másik hulla elől ült a boltban egy széken...

Negyedóra mulva azonban Szabó János mégis megmozdult. Lassan gondolkozni kezdett.

Felvette a szemüvegét, amit csak finomabb varráskor szokott használni. Nem azért, mintha varrni akart volna, de úgy érezte, hogy szemüveggel az orrán jobban tud gondolkozni...

De a gondolatok még így is lassan, kínosan vánszorogtak az agyában.

Mi történt tulajdonképpen? Megölt egy csirkefogót, egy banditát, egy utolsó gazembert, aki megérdemelte a sorsát. A szegény embereket fosztogatta, igaz, hogy nem a maga számára, ő alighanem csak percentet kapott belőle. Mind-egy, gangszter volt...

De mégis csak gyilkosság volt, ami történt. A bíróság nem nézi, hogy kit öltek meg, emberéletért Amerikában a villanyosszék jár!

Szabó János összerázkódott, mikor idáig ért a gondolataiban.

Jön a rendőrség! Bíróság! Villanyosszék!

— Nem, nem, — kiáltott fel egy védekező hang a lelkében — nem tehetnek villanyosszékbe még akkor sem, ha gyilkosságnak veszik! Hiszen önvédelem volt!

Annyit már tudott Szabó János a lapokban olvasott esetekből, hogy önvédelem az egyetlen mentség, aminek alapján emberölés esetén a bíróság felmenthet valakit...

— Igen, önvédelem volt! Revolvert rántott rám...

Ez egy pillanatra megnyugtatta Szabó Jánost, de a következő másodpercben már újabb aggodalom szorította össze a szívét.

Mit ér vele, ha a bíróság fel is mentené? Akkor Big Bill bandája végezne vele! Még nem volt rá eset, hogy a banda meg ne torolta volna valamelyik tagja halálát...

Szabó János homlokán verejtékcseppek ültek

ki. Érezte, hogy elveszett ember lett belőle. Akár villanyösszék, akár revolvergolyó fog véget vetni életének, az bizonyos, hogy ezt nem viszi el szárazon...

— Mit csináljak, mit csináljak? — nyögött fel kínosan Szabó János.

Mintha csak a fogas kérdésre hangzott volna a felelet, a bejárat felől gúnyosan csikorgó hang hallatszott. Szabó János felugrott és odanézett. Az ajtó nyikorgott! Egy kövér asszony nyitotta ki, egy vevő, aki gyakrabban szokott javítani való ruhát hozni.

Most is egy férfiöltöny volt a karján.

— Nézze meg Mr. Szabó, mit lehetne ezzel csinálni?...

Mr. Szabó a szemüvegét kereste, hogy a ruhát megnézzé. Aztán eszébe jutott, hogy a szemüvegét, amit finomabb varráshoz szokott használni, már az előbb az orrára tette. Zavartan forgatni kezdte a kezében a ruhát. De jóformán azt sem tudta, mi van a kezében. A gondolatai egész máshol jártak. Slimre gondolt, aki ott fekszik a kamrában holtan...

— Mit lehet vele csinálni? — kérdezte az asszony.

Mély hangja volt. Mr. Szabó ijedten összererezte tőle.

— Nem tudom — hebegte tétován.

— Nem tudja? — csattant fel az asszony. — Hát ki tudja, ha maga nem? Maga szabó, magának kell tudni, hogy mit csináljon vele...

Mr. Szabó csak forgatta a kezében az öltönyt,

nézegette olyan sokáig, mintha még soha életében nem lett volna a kezében férfi ruha.

— Ne nézze ott, ahol nincs baja — mérgeskedett az asszony — ott nincs lyuk rajta, hátul van kikopva az alján...

Mr. Szabó felelni akart valamit, de hirtelen különös dolog történt. A műhely mélyéből furcsa hang hallatszott. Rekedt, kellemetlen hang volt. Olyan volt, mintha nagyon távolról jönne keresztül. De azért érteni lehetett a szavakat.

— Megállj, átkozott! Ezért megkapod a magadét... eressz ki innen...

Szabó János megismerte Slim hangját, pedig az jóval mérgesebben hangzott a szokottnál.

— Tehát — hála Isten! — nem halt meg! Él, él, él! És amilyen dühösen kiabál, valószínű, hogy nem is sérült meg súlyosan, csak elkábult... Ám a kövér asszony — a vevő — is hallotta a furcsa hangokat.

— Mi az? — kérdezte csodálkozva.

Szabó János mosolyogni próbált, részint az örömtől, hogy Slim él, részint, hogy megnyugtassa az asszonyt. De úgy érezte, mintha az arca pléhből lenne. Csak a legnagyobb megerőltetéssel tudta mosolyra húzni a száját.

— A rádió — nyögte — mindjárt elállítom...

Hátrament és becsukta a pán célszoba ajtaja fölött a szellőztető reteszt, mire egyszerre csend lett. Dörömböléstől nem kellett tartania, mert kettős pán celajtó zárta a kamrát, mint a kasz szákat. A szobából nem hallatszott ki többé egy hang sem.

● Szabó János egy pillanatra a szücsre gondolt, aki valamikor olyan gonddal csináltatta meg ezt a szobát, hogy a szörméket megóvjja a molykártól. Szinte légmentesen el lehet zárni! Derék ember volt az a szücs...

Most már több önuralommal mondta az asszonynak:

— Hagyja itt a ruhát... majd meglátom, mit tudok vele csinálni...

— Megvárhatom? — kérdezte az asszony.

Mr. Szabó idegesen rázta meg a fejét.

— Nem! Soká fog tartani...

— Nem baj — felelte az asszony — úgy sincs más dolgom. Majd hallgatom addig a rádóit. Indítsa meg...

Szabó János máskor mindig nagyon kedves volt a vevőkhöz, de most szerette volna megfogni ennek az asszonynak a nyakát és jól megszorítani. Ám uralkodott magán. Csak lassan a testtel! Ma már egyszer majdnem elkövetett egy gyilkosságot...

Kényszeredett mosollyal mondta az asszonynak:

— Ugyan, mit hallgatna azon a rádión! Hiszen hallotta az előbb! Valami ostoba színdarabot játszanak...

— De én szeretem az ilyen drámákat... — makacskodott az asszony.

— Megfojtom — gondolta magában Szabó János.

Az asszony leült egy székre.

— Nézze, — szólt hozzá szelíden Szabó — itt

nem maradhat. Nem tudok dolgozni, ha folyton néznek. Én csak egyedül szeretek dolgozni, mint egy művész...

... Az asszony nagyot nézett.

— Furcsa szabó maga. Nem is dolgoztatnék magával, ha nem volna olyan olcsó...

Azzal sértődötten megindult az ajtó felé.

— Hálistennek! — sóhajtott a Szabó János, mikor az asszony végre kiment.

Az öltönyt még mindig a kezében tartotta, de nem tudott vele mit kezdeni. Forgatta, nézegette, aztán leejtette az ölébe és maga elé bámult!

Most volt még csak min gondolkoznia! Most még nagyobb bajba került!

Mit csináljon? Slim ugyan fogságban van, beleesett a farkasverembe és e pillanatban teljesen ártalmatlan. De meddig tarthat ez a helyzet?

Ha kiengedi Slimet, ez a gangszter képes rá és rögtön agyonlővi. Biztos, hogy nemcsak azért hordozza a hátsó zsebében a revolvert, hogy hátul a kabátja elálljon tőle, hanem néha használja is...

— Milyen ostoba vagyok — tépelődött magában Szabó János — legalább elvettem volna tőle a revolvert, amikor ott feküdt a földön ájultan. Ha kiengedném, biztosan belém eresztene egy golyót, amiért bevstem a fejét.

Minél tovább gondolkozott Szabó János, annál bonyolultabbnak látta a helyzetet. Magánál se tarthatja Slimet sokáig, mert rájönnek, hogy nála járt és aligha uszná meg élve, ha kiderülne, hogy mi történt...

Szabó János a két keze közé fogta zúgó fejét és felnézett a mennyezetre, mintha attól kérne tanácsot.

— Mit csináljak? Mit csináljak, te jó Isten...?

10.

Szabó János nem tudott semmi okosat kitálni. Erre újra elővette a ruhát és dolgozni próbált, mintha semmi sem történt volna. De a tű furcsán viselkedett a kezében. Minduntalan ki akart csúszni és egyszer csakugyan megszúrta az ujját.

— No nézd, hogy milyen ügyetlen vagyok! Elfelejtettem gyűszűt felvenni!

Végre mégis elkészült a ruhával és a vasalásra került a sor. Betette a gőzvasalóba, aztán elő kellett volna venni a kis kézivasalót. Ott volt a vasajtó mellett...

Szabó János felemelte és megnézte, hogy nincs-e vérfolt rajta. Nem volt véres! Használni akarta, de a vasaló remegni kezdett a kezében. Talán az emlékektől...

— Eh, elég lesz a gőzvasaló is — gondolta magában és még egyszer betette a ruhát a Hoffmann-féle vasalógépbe.

Valahogy rendbejött a ruha, de bizony silány munka volt. Maga Szabó János is belátta, hogy soha életében nem végzett gyalázatosabb munkát ruhán, mint ezen...

Ekkor már estére járt az idő, be is zárhatta

volna az üzletét, de ott tartotta egy kínos gondolat. Vajjon mit csinál Slim odabent a pánceszobában?

Kiabál-e még?

Szabó János visszatért a vasajtóhoz. Úgy húzta őt oda valami, ahogy a gyilkost viszi vissza nyugtalan lelkiismerete a tett színhelyére.

Nem tudott ellenállni a kíváncsiságnak. Kinyitotta a szelelőt, de rögtön hátra is tántorodott. Úgy csapott ki onnan a szitkok és fenyegetések özöne, mint egy lángcsóva.

— Ronda szabó... nyavalyás féreg... ezt még megkeserülöd...! Szitává lölek...!

Szabó János ijedten csapta be az ablakot. Visszasietett az üzlet előrszébe, de a varrógép mellett földbegyökerezett lábakkal állt meg.

Az üzlet utcai ajtaja félig nyitva volt és az ajtóban egy kövér, hatalmas termetű ember állt, vastag szivarral a szájában. Szabó János sose találkozott eddig vele személyesen, legfeljebb az újságban látta az arcképét, de rögtön megismerte.

Big Bill volt, a főnök.

11.

— Talán nem Slim miatt jött, — kapkodott magában mentőgondolat után Szabó János, — talán megtudta, hogy Mary a lányom és őt keresi...

Big Bill nem szólt semmit, csak mereven állt az ajtóban és kutatva nézett szét az üzletben.

Szabó János agyát egy rémítő gondolat hasított keresztül.

— Talán Big Bill itt volt már az előbb is, mikor nyitva volt a szellőztető, amin keresztül halani lehetett Slim orditozását...

Szabó János agyában összeviessza száguldtak a kétségbeesett gondolatok. Sápadt volt, a szíve a torkában harangozott és a nyelve szinte a szája padlásához ragadt. De mégis érezte, hogy valamit kell mondania, mert ez a hallgatás kibíratatlan.

— Good evening — hebegte minden ízében remegve. — Mi tetszik?

Big Bill ránézett a sápadt, ijedt szabóra és azonnal észrevette, hogy milyen szörnyű zavarban van.

— Persze, — gondolta magában — úgy látszik, megismert. Ezek a kisemberek rögtön zavarba jönnek, a megtiszteltetéstől, ha egy nagy ember leereszkedik hozzájuk.

Szinte nyájas hangon mondta:

— Halló, hogy vagy?

Szabó János kissé megnyugodott a nyájas hangtól.

— Úgy látszik, mégis csak Maryt keresi — gondolta magában.

De ez a reménység rögtön szertefoszlott, amikor Big Bill a következő percben már azt kérdezte:

— Nem látta Slimet?

Szabó János egész testében remgett, de nyugalmat erőltetett magára.

— Láttam... — felelte, s igyekezett közönyös lenni, — itt járt délben... de el is ment...

— A disznó! — mondta Big Bill és keményen beleharapott a szivarjába — délután be kellett volna jönnie az irodába... Ötezer dollár volt nála... De nem fog messzire menni vele...

Dühösen tette át a szivart a szája másik sarkába és köszönés nélkül ült vissza a sötétkék limousineba, amely ott várt rá, a járda mellett.

Szabó János megkönnyebülten nézett a tavarobogó autó után. Aztán bezárta a boltot.

Sietve ment haza. A felesége azonnal meglátta az arcán, hogy valami történt az urával.

— Mi van veled, John? — kérdezte aggódva.

— Semmi, — mondta Szabó János komoran — adj vacsorát.

De alig bírt lenyelni néhány falatot. Nem tudta, hogy miként mondja el az asszonynak a dolgot? Hogy lehet azt a sok szörnyűséget mind elmesélni, ami ma vele történt? De valahogy mégis el kell mondani az asszonynak, meg kell tanácskozni vele, hátha tud valami okosat mondani?

Vacsora után újra megkérdezte az asszony:

— Mi van veled, John? Valami baj történt?

Szabó János ekkor már nem tudta tovább titkolni a dolgot. Lerogyott egy székre és elkezdte mesélni, hogy mi történt. Szabóné egyre rémültebb arccal hallgatta és a végén épp olyan tanácstalanul bámult maga elé, mint Szabó János.

— Mi lesz a vége ennek? Istenem, mit tegyünk? Mit tegyünk?...

Szabó János félénken mondta ki, amit gondolt.

— Legjobb lenne itthagyni mindent és... elszökni...

— Persze — mondta ábrándozva az asszony — legjobb lenne átutazni Európába! Visszamenni haza, Magyarországra!... De hogyan menjünk? Nincs pénzünk még vonatra sem, nemhogy a hajóra... Látod, John, ha most meglenne az életbiztosításod!...

— Hagyj már békét azzal a biztosítással! Legalább az a sok öt, meg tíz dollár meglenne, amit ezeknek a gazembereknek fizettem be anynyi idő óta...

— Megvan, — felelte az asszony — ott van Slimnél! Nem mondta Big Bill, hogy Slimnél pár ezer dollár van? El kellene venni tőle! Hiszen nagyrészt csak a sajátunkat vennénk vissza...

Szabó János keserűen felnevetett.

— Jó gondolat, csak kissé nehéz kivinnit! Hogy vegyem el tőle? Menjek be hozzá, hogy rögtön leőjjön?

— Feküdjünk le — mondta csüggedten az asszony — talán éjszaka kitalálunk majd valami okosat.

Soká beszélgettek még az ágyban, de nem találtak ki semmit. Közben Mary is hazajött a mozi-ból, ahol George-al volt és a Szabó-házaspár elhallgatott. Nem kell Marynek tudni, hogy mi történt. Minek nyugtalankodják ő is?...

Szabó János azonban nem tudott aludni. Remény és félelem között hánytorgott. Ahogy az

éjszaka sötétsége erősödött, a félelem lett egyre kegyetlenebbül úrrá felette.

— Biztos, hogy rövidesen rájön a banda a dologra, — állapította meg magában — aztán nemcsak hogy kiszabadítják a társukat, hanem engem is elpusztítanak. Ezek nem ismernek irgalmat... Legfeljebb pár napig húzhatom még a dolgot, amíg fel nem fedezik...

Az ablak felől halk motoszkálás hallatszott. Szabó János jeges rémülettel nézett az ablak felé.

A függöny meglebbent...

— Már megtudták... itt vannak! — gondolta magában és rémült kiáltás szakadt ki a torkából.

— Mi az? — ugrott fel Mrs. Szabó a másik ágyban és hirtelen felkattantotta a villanyt.

Az ablak felől nyávogás hallatszott.

— A macska volt — hebegte Szabó János megkönnyebbülten, de még mindig dobogó szívvel.

Meggyötörten hajtotta le a fejét a párnára és lassan elnyomta az álom. Mikor reggel felébredt, újra elgondolkozott és valami eszébe jutott, amin el is mosolyodott. A reggeli világossággal együtt nyugalom költözött a szívébe.

— Anyus — mondta nyugodtan az asszonynak — én most bemegyek a boltba. Muszáj bemenni, mintha semmi sem történt volna. Délben nem is jövök haza löncsre, hanem küldd el egy fiúval az ebédet... Azt hiszem, sikerül majd valamit csinálni...

Szabó János másnap reggel kissé szorongva nyitotta ki az üzletet. Az első dolga volt, hogy odament a vasajtóhoz és kinyitotta a szellőztető ablakot. A következő pillanatban a szitkok özöne áradt ki...

Szabó János erre megnyugodott. Slim tehát él és dühösebb, mint valaha. Ez azonban már nem izgatta Szabó Jánost.

Mindenesetre becsukta az ablakot, hátha véletlenül bejön valaki. Aztán nekiült dolgozni...

Félóra múlva jött a kövér asszony, aki tegnap a javítani való ruhát hozta. Nagyon méltatlankodott, nem volt megelégedve a munkával, de azért kifizette az árát, amit a mester hetvenöt centben szabott meg...

Délben jött egy kisfiú és az ebédet hozta, amit Szabóné küldött. Szabó János elküldte a fiút, aztán bezárta a boltajtót, hogy senki se zavarja meg az evésben.

Kinyitotta a vasajtó fölötti szellőztetőt.

Most nem hallatszott ki semmi a kamrából. Belül csend volt. Úgy látszik, Slim kifáradt a káromkodásban.

Szabó János ekkor odaült enni a vasajtó elé. Kanalazta a levest és nagyokat szüröcsölt. Ekkor belül megszólalt Slim. Már nem káromkodott, csak szigorúan kérdezte:

— Na, mi lesz? Kienged innen, vagy nem?

Slim nagyon meglepődött, amikor a választ

hallotta. Szabó János ugyanis minden remegés nélkül, nyugodt hangon felelte:

— Eszem ágában sincs...

Erre csend támadt. Szabó János tovább evett. Szürcsölte a levest. Kis idő múlva újra hallatszott Slim hangja. Most már sokkal szelídebben hangzott.

— Hát ha nem enged ki, akkor legalább adjon enni...

Szabó János nyugodtan felelt.

— Nagyon szívesen adok magának enni, de nem ingyen. Maguk sem adtak nekem semmit ingyen.

— Jól van, megfizetem.

— Persze, hogy megfizeti, még pedig előre. Nyújtsa ki a pénzt ott felül a nyíláson, én meg beadom az ételt. Akar egy tányér krumplilevest?

Áthallatszott, ahogy Slim várakozóan csettintett a nyelvével.

— Adj már! Mibe kerül?

— Háromszáz dollárba.

Slim felhördült.

— Ember, megőrült? Háromszáz dollár egy leves? Hiszen még a Waldorf-Astoriában sem mernek egy levesért többet számítani egy dollárnál.

Szabó János nagyon szelíden és nyugodtan felelt.

— Hát akkor menjen a Waldorf-Astoriába enni.

A következő pillanatban azonban már be is kellett csukni a felső reteszt. Slim ugyanis olyan

förtelmes káromkodásba kezdett, hogy fájt hallgatni.

Szabó nem is nyitotta ki előbb a nyílást, csak este, amikor újra odaült enni a vasajtóhoz.

Slim ekkor megszólalt.

— Adjon be egy tányér levest — hörögte — megadom érte a háromszáz dollárt!

— Most már többbe kerül, mert kihűlt és fel kell melegíteni. Az pedig gázt emészt fel...

— Mi az ára?

— Most már ötszáz dollár — felelte Szabó csendesen. — Azt hiszi, ingyen fogok szakácskodni itt magának?

Slim valami komor morgással felelt, amiből csak olyasvalamit lehetett kivenni, hogy az ördög vigye el, ahány gazember szabó csak van a világon. Aztán egy kéz jelent meg a felső nyílásban, amely öt darab százás bankjegyet nyújtott ki.

Szabó elvette a pénzt, felállt egy székre és beadta a nyíláson a levest.

Mikor bent a szüresölés elhallgatott, várt egy ideig, hátha Slim akar még valamit. De Slim dacosan hallgatott. Később mégis megszólalt.

— Hallja, adhatna egy pohár vizet. Vagy az is pénzbe kerül magánál?

— Természetesen. Én semmit sem vagyok köteles adni magának ingyen. De megnyugtathatom, hogy a vizet nagyon olcsón adom. Egy pohár víz nálam csak tíz dollár...

— Tartsa meg! — dühöngött Slim.

— Ahogy akarja, — mondta Szabó János

csendesen — Őn azonban a maga helyében nem lennék zsugori, hanem vennék egy pohár vizet éjszakára...

— Jó, hát adjon egy pohárral!

Szabó János beadta a pohár vizet, sőt udvariasan még jóéjszakát is kívánt hozzá. Aztán bezárta az üzletet és hazament. Otthon megmutatta a százasokat az asszonynak, akinek tágra nyílt a szeme a csodálkozástól.

— Hogy vetted el tőle?

— Nem vettem el, ő maga adta ide.

Később Szabó János azt mondta a feleségének:

— Anyus, ez a Slim olasz származású. Főzzél holnapra sajtos makarónit...

13.

Szabó János másnap déltájban odaült az ajtó elé. Elővette a tál sajtos makarónit, beletöltötte egy lábasba és feltette a gázra. A sajtos makaróni kellemesen kezdett rotyogni a lábasban és izgalmas illatott árasztott. Azt a különös sajtillatot, ami olasz orrnak olyan kedves. Az illat szállt a levegőben, a reszelt tészta lágyan remegett az egymásba fonódott makaróni szálak fölött, sőt még az olaj szagát is lehetett érezni, mert Szabóné gondot fordított rá, hogy olasz módra készítse el. Ebből a célból igénybe vette az utcában lakó olasz szomszédasszony segítségét...

Szabó János ekkor kinyitotta az ajtó felett a

nyílást. A kellemes, izgalmas illat szállt, szállt a nyílás felé és betöltötte Slim orrát.

Egy pillanatig csend volt odabent, nyugtalan csend, mintha Slim tépelődött volna. Talán nem hitt az orrának. De a következő pillanatban már rájött, hogy nem álmodik, hanem valóban sajtos makaróni szagát érzi. Megremegett és ugyanekkor a gyomrában is görcsös szorítást érzett. Úgy ordított fel, mint a vérszagot érző vadállat.

— Hallja, mit eszik maga?

— Sajtos makarónit — felelte Szabó János végtelen nyugalommal. — Kitűnő étel. Nagyon szeretem. Talán maga is?

— Slimnek azonban nem volt kedve társalogni.

— Adjon belőle! — kiáltotta.

— Talán megkérdezné előbb, hogy mibe kerül?

— Hát mibe kerül? — kérdezte Slim dühösen.

— Az a kérdés, hogy mennyit akar? Elég lesz egy tállal?

— Jó, adjon egy tállal!

— All right. Egy tál nyolcszáz dollár.

— Ember! Maga teljesen megőrült? — csikorgatta Slim a fogát.

— Talán drágálja? — kérdezte Szabó János ártatlan hangon. — Adhatom olcsóbban is. Ha két tállal vesz, akkor ezerhatszáz dollár helyett csak ezeröttszáz dollárt számítok. Well, akar egy dupla adagot!?

— Nem — ordította Slim — nem kell, ha éhen döglök sem! Ilyen zsarolásról még nem is hallottam...

— Én már hallottam — felelte Szabó János csendesen. Arra gondolt, Slim milyen pontosan jött el hetenként, hogy beszédje tőle Big Bill és társai számára a tagdíjakat.

De Szabó János nem állt oda ezt magyarázni Slimnek. Ehelyett odaült egy tál makarónival az ajtó elé, beleszúrta a villáját a makarónihalomba, felszedett a villájára egy nagy adagot és betömte a szájába.

Az ajtó mögött csend volt. Slim nem szólt semmit, úgy látszik, meg akarta tartani fogadalmát, hogy nem ad nyolcszáz dollárt egy tál makaróniért, még ha éhen hal sem!

Szabó János azonban ekkor csettintett egyet a nyelvével, mint aki el van ragadtatva a felséges étel ízétől.

Ez már több volt, mint amennyit Slim kibírt. Hallani lehetett, hogy összekoccantak a fogai. Egy pillanatig még küzdött magával, aztán fájdalmasan kiáltotta:

— Hallja, megfizetek mindent, amit kér, csak adjon legalább nyugtát róla. A főnök lelövet, mint egy kutyát, ha azt hiszi, hogy elsikkasztottam a pénzt... Ad nyugtát?

— Hogyne — felelte Szabó János — az üzlet üzlet.

— All right — nyögte Slim olyan hangon, amiről érzeni lehetett, hogy a nyál összefutott a szájában — akkor adjon egy dupla adagot!

— Ezerötszázért?

— Ezerötszázért! Csak adja márt!... És állítsa ki a nyugtát!

Szabó János elővett egy papírlapot és ráírkálta, hogy átvett ezeröttszáz dollárt egy dupla adag makaróniért.

— Nem is olyan nagy ár, — elmélkedett közben hangosan — ha meggondoljuk, hogy már volt eset, amikor valaki egész örökségét odaadta egy tál lencséért. Pedig a lencse, mint étel, közel sem jöhet a makarónihoz...

Átvette a százasokat és benyújtotta a nyíláson az ételt. Slim este is enni kívánt egyet-mást. A következő nap is evett. Harmadnap már az egész ötezer dollár ott volt Szabónál...

Este pedig azt mondta az asszonynak:

— Csomagolj anyus! Holnap reggel indul a hajó...

A csomagok már fent voltak a hajón, Szabó János és a felesége még lent állt a parton. Búcsúzkodtak Marytól, akinek a szemében könnyek csillogtak. George ott állt mellette és a kezét fogta.

Szabó János magához ölelte a lányát és azt mondta.

— Idefigyelj, Mary. Mikor a hajó elindult, visszamégy a városba és feladod ezt a levelet a póstán. Két lapos kulcs van benne. Az egyik az üzletet nyitja, a másik a hátsó kamrát. Big Bill-nek van címezve és a levélből megtudja, hogy hol keresse Slimet. Gyorsan add fel a levelet, hogy hamar kiszabadítsák Slimet, mert nem szeretném, ha soká ott hagynák és megéhezne. Na-

gyon jó vevőm volt... Te meg, kislányom, vonatra ülsz és George-al együtt elutaztok Pennsylvaniába. Ott megesküszölök, aztán George autójavítóműhelyt nyithat ezen az ezer dolláron... tegyétek el jól... Ford is így kezdte...

...Szabó János és a felesége felsietett a hajóra, mert az óriási kémény elbődült és a hidat, ami a hajót a parthoz kötözte, már kezdték felhúzni. A zenekar indulót játszott és a hajó lassan csúszott ki a dockból az öböl felé...

A felhőkarcolók már csak gyufaskatulyáknak látszottak, amikor Szabó János és a felesége még mindig nézett visszafelé a fedélzetről.

— Nézd csak, — mondta az asszony — a Szabadság-szobor...

Ugy látszott, mintha a Szabadság-szobor vidáman integetne utánuk...

VÉGE.

GÖRÖG LÁSZLÓ

MESEL A HALOTT

című írása jetenik meg a *Világvárosi Regények* következő számában. Egy fiatal amerikai újságíró bravuros nyomozásáról szól a hallatlanul izgalmas történet, amelyben a meglepő logikával előkészített fordulatok állandóan lekötik az olvasó érdeklődését.

237. SZÁMU KERESZTREJTVÉNY.

VIZSZINTES:

1. Megbeszélés a bridzsnél
5. Verseny indulása
10. Ezüstpapír
12. Petőfi-vers kezdősora, folyt.
lásd függ. 12. alatt
13. Adnak neki
14. Baromfi-tájszólással
15. Göcsöl tornaegylet
16. Névelő
19. Tova
20. Gyermekek szava a verésre
21. Kovászatlan kenyér
24. Ismeretlen személy
25. Bácsi németül
27. Kinn
29. Államfő neve
30. Ellenben
31. Ez a kém
33. Két betű a nagy abc elejéről
34. Petrarca szerelme
36. Rangjelző szócska
37. Orosz folyó fordított neve
38. Palládium vegyjele
39. Hónap rövidítése
41. Pásztoristen
43. ... Sophia, mecset
46. A Duna mellékfolyója

47. SCU

48. Komolytalanság

FÜGGŐLEGES:

1. Csökkenő (pid. szorgalom)
2. Őt
3. Kalapmárka
4. Volt USA elnök
5. Selyem — angolul
6. Magyarul: Halál
7. Kevéssé
9. Hajtani
11. Feminin
12. A vízszintes 12-es folytatása
17. Ellopja, finomabban kifejezve
18. Az állatvilág egy csoportja
22. Tibetben székelő egyháztö, névelővel
23. Kietlen
26. Olajoz
28. Fordított Egyesült Államok
30. Nyugtalankodik
32. A családfa egyik hajtása
35. Megműveletlen föld
40. Csinálva
41. Apród, franciául
42. Magyarul: orr
43. Balkezes, visszafelé
44. Nyit
45. Jövendőmondó

A 236. SZÁMU KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTESE:

Vízszintes: 1. Minden mulandó csak hasonlat, 9 Iris, 10. Bárd, 11. Nos, 12. Mos, 14. Bio, 15. Dd, 16. Zukor, 18. Zc, 19. Nem szokásos, 20. YÁ., 21. Ássam 22. Na, 23. Áka-, 25. Akt, 26. Vak, 27. Rá, 28. Ti, 29. U. ez, 31. Ddd, 33. Aba, 35. Nm, 36. Fejre, 38. Ós, 39. Kerékpározó, 40. Ar, 41. Klíma, 42. Sn, 43. Tim, 44/a. Isa, 45. Ril, 46. Ecák, 48. Béka.

Függőleges: 1. Mindnyájunkat érhet baleset, 2. Íródeák, 3. Nis, 4. Ds, 5. Ne okoskodj Pista!, 6. U. B., 7. Láb, 8. Arizona, 12. Múzsá, 13. Sokat, 16. Zsa, 17. Rám, 24. Ár, 26. Via, 30. Emerich, 31. Dekli, 32. Dráma, 34. Bözsike, 36. Fék, 37. Era, 44. Máe, 45. Rés, 47. K. T., 48. Be.

237. számú keresztrejtvény

1		2	3	4		5	6	7	8	9
		10			11					
	12								13	
13				14				15		
16			17			18		19		
20			21	22		23		24		
25		26				27		28		
	29									
30						31				32
33			34		35			36		
37								38		
39		40		41		42		43		
	44					45				
	46				47					
48										

A VILÁGVÁROSI REGÉNYEK-ben

az egymásután sorrendjében a következő íróktól jelen meg egy, vagy több eredeti regény:

Faragó Sándor, Forró Pál, Ifj. Lovász Márton, Babay József, Németh Károly, Innocent Ernő, Tersánszky J. Jenő, Leleszy Béla, Moly Tamás, Kulesár Miklós, Kellér Andor, Bibó Lajos, Ternay István, Békeffi József, Tamás István, Görög László, Orbók Attila, Baróti Zoltán, Komor István, Fekete Oszkár, Lestyán Sándor, Diószeghy Miklós, Égry Antal, Aszlányi Károly, Németh Andor, Császár Géza, Gál Imre, Bedő Géza, Urai Dezső, Kertész Mihály, Kelemen Kálmán, Szánthó Dénes, Faludi Kálmán, Kolozsvári Andor, Péczely József, Szeredy S. Gusztáv, Polgár Rezső, Gosztonyi Ádám, vitéz Vadady Albert, Nagy Károly, László Ferenc, Boros Pál, Rejtő Jenő, Csöndes Géza, Gárdos Ferenc, Magyar Tibor, Büky György, György László, Juhász Lajos, Bálint László, Szentgyörgyi Ferenc, Bozzay Margit, Nógrádi Béla, Ákos Miklós, Szabó Jenő.

Az utolsó 25 szám a következő:

213. GOSZTONYI ÁDÁM: Kaland a tejúton.
214. LELESZY BÉLA: Braga törpéi
215. NÓGRÁDI BÉLA: A frakkos ragadozó.
216. FEKETE OSZKÁR: A rubin nyolcas.
217. SZENTGYÖRGYI FERENC: Egy csók is lehet kegyetlen.
218. GÖRÜG LÁSZLÓ: Vihar a Dunán.
219. CSÖNDES GÉZA: Tavaszi vásár.
220. FORRÓ PÁL: A végrendelet.
221. ÁKOS MIKLÓS: Végzetes éjszaka
222. BÜKY GYÖRGY: Hétnapos dárídó.
223. LELESZY BÉLA: A győzhetetlen Rod.
224. GÖRÜG LÁSZLÓ és JUHÁSZ LAJOS: Amikor a tolvaj zsarol.
225. FARAGÓ SÁNDOR: Miksa herceg megszületik
226. IFJ. LOVÁSZY MÁRTON: Megmentelek!
227. GOSZTONYI ÁDÁM: Nő nélkül nem lehet...
228. GÖRÜG LÁSZLÓ: Lélekcseré.
229. NAGY KÁROLY: Klára érettségije.
230. LELESZY BÉLA: A quebecki keselyű.
231. FORRÓ PÁL: Ő'ensége nősül.
232. GÖRÜG LÁSZLÓ és JUHÁSZ LAJOS: A törvény erősebb.
233. ÁKOS MIKLÓS: Édes gazember.
234. SZABÓ JENŐ: A gránitasszony.
235. FARAGÓ SÁNDOR: A borotva.
236. LELESZY BÉLA: A ké'szemű átok.
237. GOSZTONYI ÁDÁM: Slim verembe esik...

